

O lhenických jménech a kováři Milštainovi

Rozhodnutí, jak pojmenovat nového človíčka tím správným a také nejkrásnějším jménem, které si ponese celý život, nelze brát na lehkou váhu. Všechna jména zůstávají svědectvím své doby. Některá jsou oblíbena, že přetrvávají staletí a odolávají všem módním vlnám. Jiná zas pomalu ustupují, zastarávají a přestanou se užívat.

Různých výstřelků ve volbě jmen najdeme v Čechách pramálo. Dr. Miloslava Knappová, soudní znalec pro ověřování jmen, ve své populární knížce „Jak se bude jmenovat?“ píše, že snad jen v padesátých letech se několik malých občánků nemohlo bránit před světonázorem svých rodičů, kteří je pojmenovali Pětiletka, Vladlen, nebo Barikáda. Dočteme se také, že v některých státech dětem zapíší jméno, co zrovna tátu s mámou napadlo. V Texasu jsou v matrice zaznamenána dvojčata Astma a Pneumonie, nebo chlapci jménem Makaroni. Je potěšitelné, že u nás jsou stále nejraději vybírána jména z českého kalendáře. Jejich volba svědčí o spokojeném rodinném zázemí v prostředí, kde se daří i starým tradicím.

V minulosti byl výběr jména řízen náboženskými zvyklostmi. A tak i ve Lhenicích před 300 lety dostalo novorozeně to jméno, které bylo v kalendáři v den jeho křtu, nebo mu bylo nejbližší. Říkávalo se, že dítě si přináší jméno s sebou na svět.

Tehdejší lhenický farář a zakladatel zdejší nejstarší matriky P. Karel Diciento byl z dnešního pohledu demokrat. Nenutil rodiče k přesnému zachování toho zvyku a kolikrát přimhouřil oko „mimo termín“, zvláště když šlo o jméno Jakub vybrané podle zasvěcení kostela, nebo Václav podle zemského patrona. Jinak ale důsledně bděl nad předpisem z římského katechismu. Ten nařizoval dávat dětem jména svatých a varoval před jmény bájeslovnými, pohanskými, směšnými a neslušnými.

Z Dicientových úhledných zápisů v místním „Zaznamenání pokřtěných“ víme, že roku 1697 se ve lhenické farnosti narodilo 46 chlapců a 30 dívek, mezi nimi dvakrát dvojčata. První z děvčat spatřilo světlo světa ve Lhenicích u Brychů. Pokřtili ji 2. ledna ve farním kostele jménem Dorotka (darovaná, boží dar). Poslední křtiny toho roku byly v rodině lhenického tkalce

Matouše Sýkory, když o Štědrém dnu přivítali kluka Adama. Nejčastějšími jmény v tomto roce byly Vít, Vojtěch, Marie a Dorotka.

Co ještě dodat? Kdyby se tenkrát volili kmotři roku, byli by to určitě lhenický mistr železa a ohně Jiří Milštain se ženou Voršilou. Toho léta drželi na rukou při obřadech v kostele postupně sedm lhenických občánků, o rok dříve dokonce osm! V jejich dalším životě byli pak jako kmotři významnými a stále respektovanými osobami.

Kovář Milštain v té době sám živil početnou rodinu. Při své perné práci hospodařil ještě na malém pozemku. Dožil se pětasedmdesáti let, pohřbili ho 7. 7. 1725 na hřbitůvku u lhenického kostela. Proč si ho sousedé tak považovali? Inu, protože celý život měl na paměti, že „... kovář má býti muž věrný, ve svém řemesle zběhlý, zapsaný v pořádku a střízlivosti milovník, kterým všem místním a též přespolečným ve vší potřebě bez odkládání svým řemeslem poslouží ...“

M i l o s l a v   T r n k a

Prameny: SOA Třeboň, sbírka matrik, fara Lhenice 1694 - 1726.
Knappová M., Jak se bude jmenovat? Praha 1985.